c. 798 enim locus evangelii secundum Lucam, ubi dominus Christus, ad passionem venturusa, Luc. 22, 36. tunicam ac peram vendere b gladiumque emere discipulos iussit. Cui cum responsum esset binos ibi esse gladiose, dixit satis esse. Quorum uno Petrum in abscisiones latth. 26,52. auriculae Malchi usum fuisse putamus; cui et tunc a Domino dictum est: 'Converte gladium tuum in vaginams'; omnes enimh, qui acceperinti gladium, gladio peribunt'. Quomodo sibi convenitk, ut, qui nuncl vendere tunicamm, emere gladium iusserat, is eph. 6, 17. statima accipientes gladium gladio diceret esse perituros? Si gladius est verbum Dei et Dominus, quando gladium emere praecepit, verbum Dei significavit; quomodo congruit, ut omnis, qui accipiat verbum Dei, verbo Dei pereat?

Sed facilis est solutio, si singulorum consideratur evangelistarum huic loco 10 circumstantia et diversae q intelleguntur gladii significationes. Non enim aequaliter Apoc. 5, 5. ubique gladius significat, itaque sicut leo aliter significat, ubi dicitur t: 'Ecce vicit 1. Petr. 5, 8. leo de tribu Iuda', aliter, ubi dicitur: 'Circuit quasi leo, quaerens quem devoret' — ille leo Christus est, iste diabolus - etsi eisdem scribatur litteris leo, non tamen eisdem congruit significationibus. Nam et abyssus in scripturis sanctis multifarias habet alle- 15 Gen. 7, 11. gorias, ut studiosis lectoribus facile est invenire v. Abyssus: inmensitas aquarum; Ps. 35, 7. abyssus w: profunditas scripturarum; abyssus x: ineffabilia iudicia Dei; abyssus: sapien-Eccli. 42, 18. tia; abyssus: corday hominum significat. Et multa talia in scripturis sanctis inveniuntur, quae secundum qualitates locorum varias habent intellegentias. Domini oculosus est et undique perforari potest; et alta profunditas mysteriorum 2 20 Dei, quisa omnia secreta illorum investigare potest? Igitur et gladius multifarie significare videtur. Nam et venenatas Iudaeorum maledictiones in Christum significate, Ps. 63, 4. ubid dicit: 'Qui exacuerunt ut gladium linguas suase'; etiam et mortem significat, ubi ib. 143, 10. dicit: 'Qui liberasti David servum tuum de gladio maligno'. Scilicet et tribulationem Luc. 2, 35. passionis Christi significat, ubi dicit: 'Et tuam ipsius animam pertransibit gladius'; 25 id est: 'tribulatio passionis illius tuam torquebit animam'. Divisionem quoque signi-Matth.10,34. ficat, ubi dicit: 'Non veni mittere pacem, sed gladium'; id est 'separareg bonos a Rom. 13, 4. malis'. Sed et vindicta gladii nomine intellegitur, ubi legiturh: 'Non enim frustrai gladium portat; vindex est enim in eos, qui operantur malum'. Iudicium quoque Dei Isai. 34, 5. gladii nomine legitur designatum: 'Inebriatus est in caelo gladius meus'; item 'quia 30 exacuam ut fulgork gladium meum, et aget1 iudicium manus mea'. Et iuxta aposto-Eph. 6, 17. lum verbum Dei intellegitur gladius.

Sed forsitan ille laicus, qui in uno solebat pugnare gladio, unam eum putabat habere interpretationem, non considerans illum ipsum, quem manu tenet, ancipitem esse. In quo et inimico vitam auferre nititur et suam defendere gaudet.

Matth.26,52. Ideo secundum aliam significationem in Matheo Dominus dixit: 'Omnes, qui Luc. 12, 36. acceperint gladium, gladio peribunt'; iuxta aliam vero in Luca: 'Sed nunc, qui habet sacculum, tollat similiter et peram; et qui non habet, vendat tunicam suam et emat gladium'. Iste vero gladius videtur ei placuisse, ille itaque displicuisse; ideo illum converti in vaginam, istum emi praecipit. Idcirco diligentius consideran- 40

c) esse T. d) fuisse S, L, P. e) gaudios T; om. L. f) unum L. a) om. S, V. b) vindere S. g) abscissione L. g*) vagina S. h) om. L. i) acciperint L. k) conveni T; conveniat S, V, P. l) om. L -m) tonicam L; et add. V. n) tum L. o) quomo corr. -modo L. p) verbum T, L. spatio relicto. s) itaque — significat om. T. t) dictum est V. 4) diverse L. r) intelliguntur P. u) Ecce -- ubi dicitur om. P, ad marg. r (i. e. require). v) es inveniri V. w) abyssus — scripturarum om. L; abissus P. 45 x) abyssus — Dei om. T. y) sign. corda hom. L. z) misteriorum L. a) om. P. b) multifariae T. c) om. T, L; sign. in Chr. S, P. d) ubi — mortem significat om. V. e) om. L. f) pertransivit L. g) seperare L. h) dicitur S, P. i) glad. fr. L. k) fulgur V, P. 1) agit S, P. m) euangelii L. n) om. L. o) interpraet. T. p) accipitem corr. in ancipitem T. q) iniquo P. r) acciperint L. u) vendet T, S. v) tonicam S, L. s) iusta P. t) alium L. w) utique V. x) enim superscr. 50 emi L. y) precepit L, V, P.